Kalla Éva

16 öregasszony vagyok

részlet

A költő

Jaj, de örülök, annyira vártam magukat! Megölelnek? Hogy eláztak? Semmi baj, szeretem, ha megölelnek. Nekem nagyon fontos az érintés, érezni egy másik ember testét, a karjait, ahogy átölel, magához szorít. Mostanában alig van benne részem. Köszönöm, ez nagyon jól esett. Maguknak is? Nem riadtak vissza az olajszagomtól? Nem volt időm lefürödni, hajat mosni, ruhát cserélni, kicsit sokáig tartott a fánk sütése. Mert lassan kell sütni, hogy a belseje ne legyen nyers. Szeretik a fánkot? Van hozzá sárgabarack lekvár, szamóca és málnadzsem, majd elfelejtem, meggydzsem is van itt a kamrában, én raktam el.

De előbb szárítkozzatok meg, ugye tegeződhetünk, ti is tegezzetek, én egyszerűen nem tudok magázódni, beletörik a nyelvem. Szeretitek az esőt? Amikor esik, úgy érzem, hogy örömében felsóhajt a föld, és friss leheletével simogatja a lelkemet. A fürdőszobában találtok törülközőt, hajszárítót, ha elkészültetek, máris fánkozhatunk. Azaz, ti csak fánkozzatok, nekem muszáj hajat mosni, ruhát cserélni, komfortosan szeretném érezni magamat a beszélgetésre.

Már itt is vagyok. Ízlik a fánkom? Régen, míg a gyerekek velem laktak, sokszor még éjjel is nekiálltam, ha azt kívántak, mostanában évente egyszer farsangkor, de a kedvetekért vállaltam ezt a kis tortúrát, mert fiatalok vagytok, s szeretek gondoskodni a fiatalokról. Megkóstolom én is, ó ez tényleg finom!

Nos, miről beszélgessünk? Kérdezzetek bátran! Én mindig mindenkivel őszinte vagyok, nem szoktam kertelni, a véleményemet kimondom még akkor is, ha az rossz fényt vet rám. Sohasem érdekelt, hogy mások mint vélekednek rólam, bár jól esik az elismerés, ha az írásaimról van szó. Igen, egy-egy dicsérő kritikától úgy érzem, beleolvadok a végtelenségbe, hogy eggyé válok a Teremtővel. Mámorít.

Igen, író és költő vagyok. Hozzáteszem, már az első művem megírása után biztos voltam benne, hogy írónak születtem. Nagyképűen hangzik? Ugyan dehogy! Nem szeretnék a szerénység álarcába bújni, az nem lenne rám jellemző. Amióta eszmélek, tudom, hogy okos, tehetséges és szép vagyok, és ezt hangoztatni is szoktam. Ez nem önteltség, egész

egyszerűen ez a tény. Sokakat megbotránkoztattam, de nem foglalkoztatott, az legyen az ő problémájuk, ne az enyém. Most azt gondolhatjátok, hogy érzéketlen tuskó vagyok. Szó sincs róla. Ha érzéketlen lennék, nem lennék jó író.

A gyerekkorom milyen volt? Izgalmas. Amióta csak eszemet tudom, amilyen kicsi koromra vissza tudok emlékezni, folyamatosan van látomásom. Ezeket a látomásokat is papírra vetem. Egyszer például egy terebélyes fát láttam, egy bérház udvarán jött a szemembe, rajta üldögélt egy elárvult kisfiú. Ennyi volt. Meg kellett írnom a kisfiú történetét. Akarjátok, hogy felolvassam? Ne ijedjetek meg, nem az egészet, egy részletet.

Parányi volt, aprócska, akárcsak egy kisebbfajta manócska, a pofikája is épp olyan. Zöld ruhácskájában, sipkájában, és cipőcskéjében egybeolvadt a vadgesztenyefa leveleivel. Ám csöppnyi fehérszínű nadrágja ezüstös fénnyel szerteömlően ragyogott ki az ágak közül a félhomályban. Alkonyult már. Mintha az öreg hold telepedett volna le oda fáradságos égi sétája közben megpihenni egy röpke időre. Várakozón tekingetett körbe-körbe, s nyugtalanul izgett-mozgott, már-már attól kellett tartani, eltörik alatta a vékony ág, s lepottyan a magasból. Hosszú idő telt el, mire megérkezett a lány. Ugyanolyan öltözékben volt, mint a kisfiú. Felkúszott a fa törzsén, s letelepedett a fiúcska mellé, s hosszasan ölelte.

– Késtél, nagyon-nagyon féltem, mert azt hittem, nem jössz.

– Dolgom volt.

– Mi?

– Csokoládét csempésztem egy árvaházba.

– Olyan árváknak, amilyenek mi vagyunk?

– Igen, olyanoknak.

– Honnan szereztél csokoládét?

– A csokigyárból.

Örülök a tetszéseteknek, de nem rabolom tovább az időtöket, ha érdekel benneteket a folytatás, majd adok belőle egy példányt, remélem, van még.

Hogy válaszoljak a kérdésetekre, két fiútestvérem van, egy bátyám és egy öcsém. Apám egész életében azt sajnálta, hogy nem fiú lettem, mert szerinte hármunk közül én vagyok a legtehetségesebb, sokra vihettem volna, ha muzsikus leszek. És nálunk, cigányoknál abban az időben az volt a szokás, hogy a fiúkat taníttatják zenére. Mára már ez is megváltozott. Rengeteg lány tanul a Zeneakadémián mindenféle hangszeren, meg opera- és jazzénekesnek. Egyébként mindenben tehetséges vagyok, rendeztem filmeket, díjat is nyertem. Az orgánumomért rajongtak a ren-

dezők, de nem akartam színész lenni, viszont szavalóversenyeket nyertem középiskolásként.

Miután férjhez mentem, mindenről le kellett mondanom, és nem a gyerekeim miatt, nem is a férjem miatt. Olyan családba kerültem, ahol szabályosan cselédnek tekintettek, nekem kellett főzni, mosni, takarítani, kiszolgálni nyolc embert. Nagypapát, dédmamát, és a többi családtagot, akik látogatóba jöttek hozzájuk. Sem egy köszönet, sem egy elismerés a jó ételért cserébe. Az számított nagy kegynek, ha megengedték, hogy meglátogassam a szüleimet hétvégén a gyerekekkel. Ha könyvet vettem a kezembe, ha leültem volna egy filmet megnézni, azonnal szüksége volt valamelyiküknek egy pohár vízre, egy papírzsebkendőre vagy egy doboz cigarettáért leszaladni a dohányboltba. A férjem sem segített a szeretetével, nem ölelt meg soha, nem simogatott, esetleg a sarkára állt volna a szüleivel szemben, hogy álljt parancsoljon nekik. A kezdeti szerelmének halvány csíráját sem mutatta. A szerelmeskedést is elfelejtette. Visszavonhatatlanul megszűnt a testi és a lelki kapocs közöttünk. Elég volt neki annyi, hogy jelen vagyok. Sokszor kértem zokogva, hogy költözzünk el, mert baj lesz velem, de valahányszor elhárította azzal, hogy jó itt nekünk, mindenünk megvan. Valóban mindenünk megvolt, ami kellett, a gyerekeknek is. Ha elköltözünk, bizony sokszor lakott volna nálunk az ínség. Ettől félt a legjobban, mert neki kellett volna előteremteni a betevőt, s a többi szükségest. Arra meg nem érezte képesnek magát. A felelősségvállalásra. Inkább elnézte a kizsigerelésemet. Húsz évig bírtam, darabokra törtem, összeomlottam, olyan lettem akár egy lélek nélkül életre kelt hulla. A pszichiátrián kötöttem ki. Hogy miért maradtam olyan sokáig? Őszintén szólva, nem tudom. Talán gyávaságból, hogy nem leszek képes egyedül eltartani a gyerekeket, talán azért, mert azzal elismertem volna, hogy tévedtem, nem illünk össze a férjemmel. Pedig de sokan figyelmeztettek, senkire sem hallgattam. S lám egy rossz vagy egy elhamarkodott döntés tönkreteheti az egész életet. De szerelmes voltam, s noha alig pár hete ismertem, összekötöttem vele az életem anélkül, hogy ismertem volna a családját, és beszéltünk volna a jövőnkről. Nem terveztünk semmit, az volt a fontos mindkettőnknek, hogy ne kelljen egy percet sem nélkülöznünk egymást. De az már régen rossz, ha csak az érzelmeink befolyásolnak.

Az írás mentett meg attól, hogy valódi hulla legyek. A zárt osztályról nem mentem vissza hozzájuk. A gyerekeim felnőttek, albérletbe költöztem velük. Elváltam. Végre harmóniába kerültem önmagammal. Mint egy megszállott csak írtam és írtam. Ez a pontos kifejezés, megszállott. Amikor nem írtam, akkor olvastam, tanultam pszichológiát, filozófiát

vagy rajzoltam, festettem. Ma is ezt teszem, ezek a képek a falon mind az én festményeim. De azt a húsz évet nem kárpótolja semmi.

Annyira vágyom kiállni az esőre, jöttök velem? Hátha kimossa belőlem az elvesztegetett idő fájdalmát.